Osebni in občutljivi podatki

Izhodišča in priporočila za sodelavce ZRC SAZU

Dr. Miha Seručnik, ZRC SAZU

Delavnica ZRC SAZU, Ljubljana, 20. 1. 2026

CC BY

Financira Evropska unija NextGenerationEU

NOO NAČRT ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO ZNANOST IN INOVACIJE

SPOZNAJ
PODPORA PRI UVAJANJU NAČEL ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI

Delo z osebnimi in občutljivimi podatki

- Področje objavljanja podatkov je še vedno v procesu oblikovanja (vzpostavljanje praks, razvoj repozitorijev ipd.).
- Zakonodajni okvir ni nov: GDPR (2016), ZVOP-2 (2023) ZASP (2022 – zadnje dopolnitve in spremembe).
- Vprašanje skladnosti obstoječih praks z določili zakonodaje.
- Objava podatkov do zdaj ni bila obvezna, zato problematika osebnih in občutljivih podatkov ni bila posebej izpostavljena.

Posebne kategorije osebnih podatkov (Splošna uredba)

- Rasno poreklo
- Etnično poreklo
- Politična mnenja
- Verska prepričanja
- Filozovska prepričanja
- Članstvo v sindikatih
- Genetski podatki
- Biometrični podatki
- Podatki o zdravstvenem stanju
- Podatki o spolnem življenju
- Podatki o spolni usmerjenosti

Načrtovanje raziskave - 1

Možnosti:

- neposredno zbiranje podatkov,
- pridobitev podatkov od institucij (sekundarna raba),
- ponovna uporaba raziskovalnih podatkov drugih raziskav,
- kombinacija primarnih in sekundarnih podatkov.

Načrtovanje raziskave - 2

A) Ali moja raziskava vključuje zbiranje in delo z **osebnimi podatk**i?

- Če DA: ali osebni podatki vključujejo tudi kategorije **občutljivih podatkov** (npr. spol, vera, politična opredelitev, spolna usmerjenost, ipd.)?
- Če DA: potrebna pridobitev mnenja pooblaščene osebe za varstvo podatkov. --> po potrebi izvedba **ocene učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov.**

B) Ali je potreben pregled etičnih vidikov raziskave?

- Če DA: pridobitev ocene **Komisije za etiko**. ZRC ima svojo komisijo; v mednarodnih projektih sodelujejo mednarodne komisije (ERCEA* ali druge zunanje komisije).

C) Ali je raziskava skladna z etičnimi načeli raziskovalnega področja?

***ERCEA**: European Research Council Executive Agency.*

ZRC SAZU

SPOZNAJ
PODPORA PRI UVAJANJU NAČEL ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI

Pridobivanje podatkov

- Za dostop do podatkov **zaprosimo upravljalca** (npr. SURS, EUROSTAT, druge ustanove); vlogi morata biti priložena ocena učinka in opis raziskave. Upravljalec podatkov na tej podlagi vlogo odobri ali zavrne.
- Raziskovalna organizacija mora posredovati podatke, ki jih sama hrani.
- Podatke lahko zbiramo tudi neposredno; zbiranje je možno na podlagi izjave o **privolitvi**.
- Zbiramo le toliko podatkov, kolikor je **skladno z namenom** raziskave, in nič več.

Obdelava in hranjenje podatkov

- Združevanje podatkov iz več virov je dovoljeno za namene raziskave.
- Podatki naj bodo anonimizirani do mere, ki še omogoča izvedbo raziskave.
- Osebni podatki morajo ostati zaupni.
- Osebni in občutljivi podatki se hranijo največ 3 leta po zaključku raziskave; nato jih je treba anonimizirati ali uničiti.

Varstvo/varovanje podatkov (NRRP 4.2, 4.3)

Kaj vključuje načrt ravnanja s podatki?

- Ali bomo zbirali osebne oziroma občutljive podatke?
- Kako bodo podatki zaščiteni in na katerih napravah oz. medijih bodo shranjeni med raziskavo?
- Kdo bo imel dostop do podatkov?
- Ali bodo podatki zaščiteni z enkripcijo?
- Kako dolgo se bodo podatki hranili po zaključku projekta?
- Načrt ravnanja v primeru nepredvidenih ali nenamernih ugotovitev.
- Izjeme na podlagi privolitve (deljenje podatkov, raba za namene, ki se razlikujejo od prvotnega namena raziskave).
- Etični vidiki, vključno z vplivom na zasebnost posameznikov, vključenih v raziskavo.

Primer raziskave z ranljivimi skupinami

Projekt MiCREATE (2019 https://www.micreate.eu/)

- Mednarodna raziskava, ki je vključevala intervjuje z nezakonitimi migranti in otroki brez spremstva.
- V ospredju so bila vprašanja privolitve in zakonitega zastopstva.
- Intervjuji so bili prepisani, zvočni posnetki pa so bili takoj zatem uničeni.
- Imena udeležencev se niso zbirala; vse omembe imen so bile odstranjene iz transkriptov, prav tako tudi imena šol in podatki o lokaciji.

Asistent za pripravo načrtov za ravnanje z raziskovalnimi podatki

SL

Piškotki

Dostopnost

Javni NRRP-ji

Predloge NRRP-jev

AAI Prijava

Dobrodošli na naši aplikaciji za upravljanje z raziskovalnimi podatki za projekte

Na tej spletni strani je omogočeno enostavno ustvarjanje in upravljanje načrtov ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP) za projekte. Izpolnite vprašalnik, prilagodite svoj načrt in zagotovite, da vaši podatki ustrezajo mednarodnim standardom.

Kaj je Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP)?

Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki je dokument, ki opisuje, kako bodo raziskovalni podatki upravljani med raziskovanjem in po njegovem zaključku. Vključuje informacije o zbiranju, shranjevanju, varstvu, izmenjavi in dolgoročnem dostopu do podatkov. Namen NRRP-ja je zagotoviti, da so podatki ustrezno organizirani, varovani in dostopni za prihodnje raziskave ali pregledovanje.

Ključne značilnosti

Ustvarjanje NRRP
Enostavno izpolnjevanje vprašalnika za generiranje NRRP-ja, ki je prilagojen na izbrane predloge financerjev

Urejanje projektov
Upravljaj projekte in posodabljaj NRRP po potrebi

Izvoz podatkov
NRRP lahko izvozite v dokument PDF

Začnite zdaj!

Začnite

Oglejte si javne projekte

Asistent za pripravo načrtov za ravnanje z raziskovalnimi podatki

Iskanje...

SL

Piškotki

Dostopnost

Dodaj NRRP

Moji NRRP-ji

Javni NRRP-ji

Predloge NRRP-jev

Miha Seručnik

Odjava

Seznam NRRP-jev

Akcije	Naslov	Verzija	Ime predloge	Ustvarjen	Pos
× +	[redacted]	1	ARIS obrazec	3. 10. 2025	13

Nov NRRP

Dodaj NRRP

Moji NRRP-ji

Javni NRRP-ji

Predloge NRRP-jev

Miha Seručnik

Odjava

SL

Piškotki

Dostopnost

Izberite predlogo

ARIS obrazec

Ime projekta

Vnos ime projekta

ISKANJE

Vidnost

Javno Zasebno

⊞ Opis obrazca ARIS

⊟ 0. Splošne informacije

0.1 Šifra projekta

0.2 Naziv projekta *

0.3 Šifra vodje projekta

SHRANI

ZRC SAZU

SPOZNAJ

PODPORA PRI UVAJANJU NAČEL ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI

ZRC SAZU
Novi trg 2, SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Pripravil:
Miha Seručnik (miha.serucnik@zrc-sazu.si)